

Budgetanalyse for rengøringsopgaver på ældreområdet

Formål

Budgetanalyserne har til formål at skabe økonomiske potentialer, som kan bidrage til at nedbringe de økonomiske udfordringer i budget 2020-23.

Budgetanalysen har til hensigt at belyse det valgte tema til bunds og beskrive forskellige scenarier, som vil kunne gentænke opgaveløsningen på det pågældende analyseområde.

Datagrundlaget for nærværende budgetanalyse skal tages med forbehold. Dette skyldes, at omsorgssystemet KMD Nexus fortsat er under implementering, og det har vist sig, at det kan medføre invalide data inden den fulde implementering er gennemført. Derfor bygger datagrundlaget i analysen på ældre data eller på det bedst mulige estimat. Det forventes, at datagrundlaget er validt fra september 2019.

Fokusområder

Budgetanalysen undersøger, om der kan findes besparelser indenfor rengøringsopgaver i ældreplejen. Budgetanalysen er opdelt i tre forskellige delanalyser, der svarer på det tilhørende kommissorie.

Delanalyse 1: Alternative faggrupper til reducere af timepris for opgavelevering:

Det belyses hvorledes etablering af et servicekorps kan medføre en besparelse i hjemmeplejen og på plejecentrene.

Plejecentrene

I Greve Kommune modtager alle beboere på plejecentrene praktisk hjælp i form af rengøring. Da praktisk hjælp og personlig pleje gives via en samlet pakke, kan der ikke trækkes data på rengøring alene.

Private leverandører står for rengøring på service- og fællesarealerne, vinduespudding, hovedrengøring samt pleje af udearealer fx græsslåning. I beboernes egen bolig er det servicemedarbejdere og husassistenter, der støvsuger, tørre støv samt gør toilet og bad rent. Ved akut opståede behov for rengøring er det uddannet plejepersonale, der gør rent.

Med ovenstående vurderes det, at der ikke kan findes besparelser på rengøring på plejecentre ved etablering af et servicekorps, da det til dels allerede er udliciteret til private leverandører samt, at det er ikke-uddannet plejepersonale, som primært udføre rengøringsopgaver i beboernes bolig.

Hjemmeplejen

I dag er det uddannet social- og sundhedspersonale, der gør rent i borgerens bolig. Der kan derfor findes en besparelse ved at frasortere rengøringsindsatser fra opgaveporteføljen hos denne

personalegruppe, og i stedet overlade disse opgaver til ufaglært personale til en lavere timepris. Der er to afgørende forhold, som skal inddrages i denne analyse og det er *dobbeltkørsel* og *rehabiliterende indsatser*, før et servicekorps i hjemmeplejen kan generere en besparelse.

Dobbeltkørsel

Hvis der etableres et servicekorps (privat eller kommunalt), vil en besparelse blive væsentligt begrænset, hvis to forskellige personalegrupper (plejepersonale og servicekorps) skal besøge samme borger på samme dag. Dette skyldes, at en betragtelig del af timeprisen består af udgifter til transporten til og fra borgeren. Der vil derfor opstå det man kalder dobbeltkørsel. Hvis etablering af et servicekorps skal generere en besparelse omhandler dette forslag alene at etablere et servicekorps der gør rent hos de borgere, som kun har visiteret rengøringsindsats.

Rehabiliterende indsatser er udtaget fra analysen

Da et servicekorps kun skal bestå af ufaglærte, er det nødvendigt at frasortere borgere, som modtager rehabiliterende indsatser, da det kræver særlige rehabiliterende fagkunderskaber at varetage de rehabiliterende opgaver. Eksempelvis kan en borger være visiteret til rehabiliterende rengøring, hvor plejepersonale støtter borgeren i at blive mere selvhjulpne. I analysen er alle rehabiliterende indsatser derfor ikke regnet med.

Servicekorps med ufaglærte medarbejdere

I Greve Kommune er der på nuværende tidspunkt 563 borgere, der alene er visiteret til rengøring (praktisk hjælp). Disse borgere modtager dermed ikke hjælp til personlig pleje eller rehabiliterende indsatser. Hvis der etableres et servicekorps kan der findes en besparelse ved at ansatte ufaglært personale, da de kan udføre rengøringsopgaver til en lavere timepris. På årsbasis leveres ca. 9096 timer til denne målgruppe.

Timepris for SOSU-personale: 305,75 kr.

Timepris for ufaglært personale: 295 kr.

Dette giver en årlig besparelse på: **98.000 kr.**

Timeprisen for ufaglært personale er sat ud fra et skøn om, at det er en realistisk timepris, baseret på kommunens erfaringer med tilsvarende udbud. Det skal bemærkes, at Greve Kommunes egen timepris er 305 kr. Hvis der skulle indkomme bud med en lavere timepris vil besparelspotentialet være tilsvarende højere.

Nedenfor beskrives væsentlige betingelser for, at servicekorpset kan etableres.

Kontrakt med private leverandører af hjemmepleje

Kontrakterne med Attendo og Altiden (tidligere Aleris), som leverer ydelser i hjemmeplejen, udføre på nuværende tidspunkt også rengøringsydelser. Hvis der skal etableres et servicekorps, skal der derfor genforhandles kontrakter med disse leverandører. Kontrakterne med de to leverandører udløber 31. oktober 2020. Udbuddet startes op i efteråret 2019.

Besparselsen kan derfor have effekt fra november 2020.

Krav til leverandører af hjemmepleje i dag

I Greve Kommunes kontrakter med leverandørerne fremgår det, at det ufaglærte personale maksimalt må udgøre fem procent af den samlede personalestab. Dette krav gælder både for de private og kommunale leverandører.

Input fra medarbejdere og ledere i Center for Sundhed & Pleje

Med input fra møde i Område-MED Center for Sundhed & Pleje den 29. april 2019 følger herunder medarbejdernes og ledernes refleksioner over fordele og ulemper ved at etablere et servicekorps, der kun udføre rengøringsopgaver. Der er i nedenstående taget udgangspunkt i, at servicekorpsset kun udføre rengøring hos borgere, der kun modtager praktisk hjælp i form af rengøring, som på nuværende tidspunkt er 568 borgere.

Fordele

- Greve Kommune står overfor en stor udfordring med at kunne rekruttere nok plejepersonale til den stigende gruppe af plejekrævende ældre borgere. Med et servicekorps vil social- og sundhedshjælpere samt –assistenter kun løse opgaver i relation til personlig pleje, hvilket kan få positiv indflydelse på rekruttering af nye medarbejdere.
- Øget brug af ufaglært personale til praktisk hjælp, vil kunne skabe muligheder for at aktivere ufaglærte.
- Erfaringer fra rehabiliteringscentret Hedebo viser, at medarbejdere uden sundhedsfaglig uddannelse, som udelukkende beskæftiger sig med rengøringsopgaver, kan løse og varetage den praktiske hjælp hos borgere som lider af sygdommen demens.
- At opgaven med et servicekorps ikke udliciteres til en privat virksomhed, men bibeholdes som kommunal, så Greve Kommune dermed kan beholde sin ledelsesmæssige indflydelse på medarbejderne. Således kan det sikres, at Greve Kommune bedre er i stand til at følge op på borgernes forskellige behov.

Ulemper

- Det er en risiko, at det i stedet for vores faglærte plejepersonale, med etablering af et servicekorps, i mindre grad vil kunne udøve tidlig opsporing, da de ikke længere skal komme i hjem, hvor borgere kun modtager hjælp til rengøring. Dette vil begrænse den forebyggende indsats, hvilket kan medføre at borgere i højere grad ikke opdages i tidligt stadie i forbindelse med forværring af sundhedstilstand. Dette kan på længere sigt medføre, at Greve Kommune får mere plejekrævende borgere, når man i mindre grad kan observere

deres tilstand i tidligt stadie.

- Hvis personale fra servicekorpset ikke er opmærksom på borgerens tilstand, kan det medføre at sygdom ikke opdages i et tidligt stadie.
- Manglende flow af opgaver i løbet af arbejdsdagen for plejepersonale, når de ikke længere skal gøre rent.

Delanalyse 2: Velfærdsteknologi

I det følgende har administrationen undersøgt, om anvendelse af robotstøvsugere til rengøringsindsatser vil kunne generere besparelser.

Borgere, som har modtaget en robotstøvsuger fra Greve Kommune

Pr. 13. maj 2019 kan administrationen oplyse, at der er otte borgere, som har fået udlån en robotstøvsuger af Greve Kommune i forbindelse med et midlertidigt projekt, som er ophørt. Der er ikke udlånt robotstøvsugere siden det midlertidige projekt blev afsluttet. Robotstøvsugere serviceres og udskiftes derfor ikke længere. Hvis en robotstøvsuger meldes defekt hjemtages denne, og borgeren får ikke en ny. Ud fra en konkret og individuel vurdering konverteres rengøringen, som robotstøvsugeren har udført, til en indsats, der ikke omfatter robotstøvsuger jævnfør gældende kvalitetsstandard. Alle otte borgere, der har en udlån robotstøvsuger, modtager hjælp til rengøring fra enten en lille (to borgere), mellem (tre borgere) eller stor (tre borgere) rengøringsindsats.

Administrationen har været i kontakt med nogle af de otte borgere, som aktuelt har en robotstøvsuger i udlån. Borgerne oplever robotstøvsugeren som et udmærket supplement til rengøringen, men at den ikke kan erstatte manuel støvsugning.

Robotstøvsuger anses for sædvanligt indbo

Principafgørelser vedrørende robotstøvsugere:

- Ankestyrelsen har i 2012 truffet afgørelse om, at kommunerne er berettiget til at give afslag på hjælp til rengøring, hvis en borger kan blive selvhjulpnen ved at dele opgaverne op, benytte mindre belastende arbejdsstillinger og/eller benytte teknologiske redskaber til rengøring.
- Ankestyrelsen har i 2016 truffet afgørelse om, at en robotstøvsuger er sædvanligt indbo. Kommuner må ikke yde tilskud til sædvanligt indbo uanset, om en borger har en nedsat funktionsevne.

Når en borger søger hjælp til støvsugning, skal kommunen altid lave en konkret og individuel vurdering af borgers psykiske og fysiske funktionsniveau og dermed behov for hjælp.

I den vurdering er det lovligt jævnfør ovenstående principafgørelser at lægge vægt på, om den konkrete borger selv kan varetage rengøringen, ved at planlægge opgaven anderledes eller anvende enten almindelige og/eller teknologiske hjælpemidler eksempelvis en robotstøvsuger.

Hvis det er vurderet, at borgeren mentalt og fysisk selvstændigt kan anvende og håndtere en robotstøvsuger, og at denne kan løse behovet for rengøring, giver kommunen afslag på at hjælpe

med støvsugning. Visitatoren vil her vejlede borgeren om, at eksempelvis en robotstøvsuger kan løse opgaven.

Borger kan altid vælge ikke at følge kommunens vejledningen om eksempelvis at anskaffe et (teknologisk) hjælpemiddel. Hvis en borger ikke følger kommunens vejledning, ændrer det ikke kommunens afslag, såfremt det fremgår af den konkrete og individuelle vurdering, at borger vil kunne håndtere hjælpemidlet.

Målgruppe

Borgere, der fysisk og psykisk kan administrere en robotstøvsuger dvs. tømning af filter, placering i forskellige rum i hjemmet (fx flytte den fra stuen til 1. etage) Administrationen vurderer, at de fleste borgere som modtager en lille rengøringsindsats, har et funktionsevneniveau, der gør, at de kan administrere en robotstøvsuger. Det er administrationens vurdering, at hovedparten af de borgere, som er visiteret til en mellem eller stor rengøringsindsats, ikke er i stand til at administrere en robotstøvsuger. Derfor er denne målgruppen ikke relevant at medregne i analysen.

Besparespotential

Hvis robotstøvsugere skal kunne generere en besparelse, kræver det, at støvsugning udtages i de rengøringsindsats, som fremgår af den nuværende kvalitetsstandard. På den måde kan man sænke udgifterne på rengøring. I relation til ovenstående beskrivelse af målgruppen, tager besparespotential udgangspunkt i den lille rengøringsindsats, da der her vurderes at være en reel mulighed for, at borgerne er i fysisk og psykisk i stand til at anvende en robotstøvsuger. I dag er 154 borgere visiteret til en lille rengøringsindsats.

I dag består næsten halvdelen af den lille rengøringsindsats af støvsugning. Derudover består denne indsats af gulvvask og rengøring af badeværelse.

Hvis støvsugning udtages af den lille rengøringsindsats vil det årligt kunne generere en besparelse på **ca. 330.000 kr.**

Administrative omkostninger

For at støvsugning i den lille rengøringsindsats skal kunne udtages, skal Myndigheden foretage en revisitation af alle borgere, der er visiteret til den lille rengøringsindsats. Det vil sige, at der skal foretages nye individuelle og konkrete vurderinger af 154 borgere.

Delanalyse 3: Samlet udbud af rengøring både på plejecentre og i private hjem

I det følgende har administrationen undersøgt, hvordan rengøringen på plejecentrene organiseres i dag, og om der er et besparespotential ved at lave et samlet udbud af rengøringsopgaver hos borgere, som ikke bor på et plejecenter via et samlet udbud.

Rengøring på plejecentrene

Private leverandører står for rengøring på service- og fællesarealerne, vinduespudsning, hovedrengøring (betales af borger og udføres ved mislighold) samt pleje af udearealer eksempelvis pleje af græsplæne. I beboernes egen bolig er det servicemedarbejdere/husassistenter, der støvsuger, tørre støv samt gør toilet og bad rent. På rehabiliteringscentret Hedebo er der ansat medarbejdere, der kun udføre rengøringsopgaver. Ved akut behov for rengøring er det uddannet plejepersonale, der gør rent.

Udlisitering af rengøringsopgaver vurderes således allerede udnyttet på plejecentrene.

Samlet udbud af rengøringsopgaver

Et samlet udbud af rengøringsopgaver vil betyde, at Greve Kommune skal etablere et servicekorps, der i modsætning til delanalyse 1 også skal udføre rengøringsopgaver hos borgere, der også modtager personlig pleje.

Samlet udbud af alle rengøringsopgaver i hjemmeplejen

Denne delanalyse undersøger, om der kan findes besparelser ved at lave et samlet udbud af alle rengøringsopgaver i hjemmeplejen ved at etablere et servicekorps med ufaglært personale.

I Greve Kommune er der på nuværende tidspunkt 958 borgere, der er være visiteret til personlig pleje og rengøringshjælp eller alene rengøringshjælp. Borgere, der modtager rehabiliterende indsatser er udtaget af denne delanalyse. Dette skyldes, at et servicekorps udelukkende består af ufaglærte, og det kræver særlige rehabiliterende fagkundskaber at varetage de rehabiliterende opgaver. Hvis der etableres et servicekorps kan der findes en besparelse ved at ansatte ufaglært personale, da de kan udføre rengøringsopgaver til en lavere timepris. På årsbasis leveres ca. 21.935 timer til rengøringshjælp til denne målgruppe.

Timepris for SOSU-personale: 305,75 kr.

Timepris for ufaglært personale: 295 kr.

Dette giver en årlig besparelse på: **ca. 235.000 kr.**

Timeprisen for ufaglært personale er sat ud fra et skøn om, at det er en realistisk timepris, baseret på kommunens erfaringer med tilsvarende udbud. Det skal bemærkes, at Greve Kommunes egen timepris er 305 kr. Hvis der skulle indkomme bud med en lavere timepris vil besparelspotentialet være tilsvarende højere.

Konsekvenser

Hvis borgere både modtager hjælp til rengøring og hjælp til personlig pleje, vil et samlet udbud af rengøringsopgaver, ved etablering af et servicekorps, betyde, at borgere får besøg af flere medarbejdere i deres hjem end de har gjort førhen.